

Sygnatura akt III C 617/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: sędzia Grażyna Sienicka

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2022 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

**przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej
w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 1 638 (tysiąca sześciuset trzydziestu ośmiu złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 lipca 2018 roku;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania w kwocie 477,26 (czterystu siedemdziesięciu siedmiu złotych dwudziestu sześciu groszy) wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku, do dnia zapłaty.

Sędzia Grażyna Sienicka

Sygn. akt III C 617/21

UZASADNIENIE

w postępowaniu zwykłym

Pozwem z dnia 21 czerwca 2021r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wniósł o zasądzenie od Towarzystwa (...)

i (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2 607,78 złotych wraz

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 maja 2018 roku i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podniesiono, że w wyniku kolizji z dnia 4 kwietnia 2018r. doszło do uszkodzenia należącego do M. M. pojazdu marki K. O.

o nr rejestracyjnym (...). Sprawca szkody był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego

w pozwanej spółce. Ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność za szkodę i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 1 680 złotych tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego, jednakże kwota ta nie zaspokoila roszczeń poszkodowanego z tego tytułu. M. M. wynajmował pojazd zastępczy w okresie od dnia 5 kwietnia 2018 roku do dnia 18 kwietnia 2018 roku (14 dni). Łączny koszt najmu pojazdu wyniósł 3 486 złotych netto, 4 287,78 zł brutto.

Ubezpieczyciel wypłacił z tego tytułu łącznie kwotę 1 680 złotych, co powoduje, że do zapłaty z tego tytułu pozostała kwota 2 607,78 złotych. M. M. przeniósł wierzycelność z tego tytułu na poprzednika prawnego powoda, na podstawie umowy z dnia 5 kwietnia 2018r. Powód żądał zapłaty odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego liczonych od dnia 5 maja 2018r.

3 sierpnia 2021r. sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

24 sierpnia 2021r. pozwany złożył sprzeciw wnosząc o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu. Ubezpieczyciel przyznał, że ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą w pojeździe należącym do M. M., a także że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego wynosił 14 dni i obejmował okres wskazany przez powoda. Wypłacona natomiast z tego tytułu kwota 1 680 złotych wyczerpuje spoczywający na ubezpieczycielu obowiązek naprawienia szkody w ramach odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego.

Wobec skutecznego złożenia sprzeciwu, nakaz zapłaty, stosownie do treści przepisu art. 505 § 2 k.p.c. , stracił moc.

Stan faktyczny.

4 kwietnia 2018r. doszło do kolizji, w której uszkodzony został należący do M. M. pojazd marki K. O. o nr rejestracyjnym (...).

W dniu zdarzenia sprawca kolizji legitymował się umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej w W..

Niesporne.

M. M. zgłosił szkodę ubezpieczycielowi.

Ubezpieczyciel poinformował poszkodowanego o możliwości skorzystania z jego pomocy przy organizacji i pokryciu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Zgłoszone z tego tytułu roszczenie podlega weryfikacji co do zasadności najmu pojazdu i czasu jego trwania, a także wysokości dobowej stawki najmu. W przypadku pojazdu należącego do M. M. stawka ta wynosiła około 120 złotych.

Ubezpieczyciel nie przedstawił poszkodowanemu warunków umowy najmu pojazdu zastępczego.

Dowód: zgłoszenie szkody komunikacyjnej z ubezpieczenia OC w aktach szkodowych na płycie CD na k. 70,

pismo z dnia 5 kwietnia 2018r. na płycie CD na k. 70.

5 kwietnia 2018r. M. M. zawarł z B. (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...), nr rejestracyjny (...). Czas najmu określono na 14 dni. Stawka za wynajęcie samochodu wynikała z cennika i wynosiła 249 zł za dobę.

Dowód: umowa najmu pojazdu k. 34,

zeznania świadka M. M. k. 92-94.

Na podstawie umowy z dnia 5 kwietnia 2018r. M. M. przelał na B. R.

a (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wierzycelność przysługującą mu wobec ubezpieczyciela z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód: umowa cesji wierzycelności k. 35.

M. M. wynajmował pojazd zastępczy w okresie od dnia 5 kwietnia 2018 roku do dnia 18 kwietnia 20218 roku tj. 14 dni.

Niesporne.

B. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystawił fakturę VAT nr (...) dokumentującą najem pojazdu zastępczego przez M. M., na kwotę 4 287,78 złotych brutto.

Dowód: faktura k. 38.

Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. przyjęła odpowiedzialność za szkodę powstałą w pojeździe M. M. i decyzją z dnia 22 czerwca 2018r. przyznała odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres od dnia 5 kwietnia do 18 kwietnia 2018r. w kwocie 1 680 złotych, przyjmując dobową stawkę najmu na poziomie 120 złotych brutto.

30 sierpnia 2018r. B. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. sprzedała wierzytelność (...) SA w G.. 15 stycznia 2021r. na mocy porozumienia w sprawie określenia warunków wykupu obligacji serii (...) emitowanych przez (...) SA w G. pomiędzy (...) SA w G. a (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G., Spółka (...) nabyła wierzytelność wobec Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna w W. z tytułu szkody w pojeździe M. M..

Niesporne.

Średnia dobową stawkę wynajmu odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego dla okresu najmu 14 dni z pełnym ubezpieczeniem OC i AC ((...)) i bez limitu kilometrów, zawierać się będą w przedziale 252,62 zł<m<293,56 zł, ze średnią arytmetyczną ich wartości 273,09 zł brutto.

Średnia dobową stawkę wynajmu odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego dla okresu najmu 14 dni z ubezpieczeniem OC i AC z udziałem własnym w szkodzie ((...)) i bez limitu kilometrów, zawierać się będą w przedziale 218,64 zł<m<255,87 zł, ze średnią arytmetyczną ich wartości 237,25 zł brutto.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej k. 96 – 100.

Rozważania.

Powództwo okazało się uzasadnione w zakresie kwoty 1 638 złotych i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych w stosunku rocznym od dnia 20 lipca 2018r.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowią przepisy art. 822 § 1 i 2 k.c., art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 621 z późn. zm.). oraz art. 436 § 1 k.c. i 415 k.c.

Przepis art. 822 § 1 i 2 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (§ 1). Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie natomiast z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną

w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Stosownie zaś do treści przepisu art. 436 § 1 k.c. odpowiedzialność przewidzianą w przepisie art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego

za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji

w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Przepis art. 415 k.c. stanowi natomiast, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Okoliczności kolizji z dnia 4 kwietnia 2018r. nie były pomiędzy stronami sporne. Również legitymacja czynna po stronie powoda i bierna pozwanego do występowania

w niniejszym procesie nie budziły wątpliwości.

Przedmiotem sporu była natomiast kwestia wysokości dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego.

W tym miejscu wskazać należy, że świadczenie ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia majątkowego ma charakter odszkodowawczy i ta funkcja kompensacyjna determinuje podstawową treść pojęciową, zakres i poziom odszkodowania. Odpowiedzialność natomiast zakładu ubezpieczeń jest szczególną postacią odpowiedzialności cywilnej, a prawo ubezpieczeń majątkowych jest częścią prawa odszkodowawczego. Pojęcie szkody w ubezpieczeniach jest zatem takie samo jak w innych działach prawa odszkodowawczego, zasada odszkodowania nie może być bowiem traktowana w oderwaniu od ogólnych zasad odszkodowawczych, które znalazły wyraz

i zostały uregulowane w kodeksie cywilnym. Dotyczy to samych pojęć szkody

i odszkodowania. Wskazać przy tym należy, że zakład ubezpieczeń obowiązany jest do naprawienia szkody tylko w formie wypłaty odpowiedniej sumy pieniężnej, nie zaś wedle wyboru poszkodowanego także przez przywrócenie stanu poprzedniego, co wyłącza stosowanie w tych okolicznościach art. 363 § 1 k.c.

Niesporne było, że uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego wynosił 14 dni. Strona powodowa wynajęła pojazd zastępczy za dobową stawkę w kwocie 306,27 złotych brutto, powołując się na średnie stawki najmu pojazdu tej samej klasy, co pojazd uszkodzony. Pozwany ubezpieczyciel zastosował natomiast stawkę w kwocie 120 złotych brutto, przy czym nie wykazał, na jakiej podstawie ustalono stawki w takiej wysokości,

a w szczególności ani w toku postępowania likwidacyjnego ani w toku niniejszego procesu nie przedstawiono chociażby projektu umowy najmu, której zawarcie ubezpieczyciel mógłby zaoferować poszkodowanemu. Na podstawie opinii tego biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, Sąd ustalił że dobową stawkę najmu pojazdu zastępczego, odpowiadającego klasie pojazdu M. M. wynosiła 237 zł. Jest to niższa ze stawek, wymienionych w opinii biegłego, który zróżnicował stawki w zależności od rodzaju wybranego przez poszkodowanego pakietu ubezpieczeniowego. Z uwagi na to, że powód nie wykazał jakiego rodzaju ubezpieczenie zastosowano należało przyjąć wariant mniej korzystny dla powoda, określony jako średnia dobową stawkę wynajmu odpowiadającego klasie pojazdu uszkodzonego i wynajętego dla okresu najmu 14 dni z ubezpieczeniem OC i AC z udziałem własnym w szkodzie ((...)) i bez limitu kilometrów, zawierać się będą w przedziale

218,64 zł < m < 255,87 zł, ze średnią arytmetyczną ich wartości 237,25 zł brutto ~ 237 złotych.

Żadna ze stron, pomimo zobowiązania do złożenia na piśmie uwag do opinii, nie podniosła okoliczności podważających zawarte w niej twierdzenia i wnioski w powyższym zakresie. Pozwany w odpowiedzi na zobowiązanie powielił jedynie wywód o zasadności przyjmowanej przez niego stawki 120 zł.

Jednocześnie wskazać należy, że nieskorzystanie przez poszkodowanego z oferty najmu pojazdu u podmiotów preferowanych przez ubezpieczyciela nie może stanowić podstawy do obniżenia należnego powodowi z tego tytułu świadczenia do stawek, które oferują współpracujące z ubezpieczycielem podmioty, zwłaszcza w sytuacji, gdy stawki te znacząco odbiegają od średnich stawek za tego typu usługi. Obowiązek minimalizowania szkody nie może być równoznaczny z ograniczeniem możliwości wyboru podmiotu, z którym poszkodowany zawarze umowę najmu, do podmiotów wskazanych przez ubezpieczyciela. Wystarczające do uznania, że poszkodowany z obowiązku tego się wywiązał i ma prawo

do zwrotu poniesionych na poczet najmu pojazdu zastępczego wydatków, jest ustalenie, że poniesione przez niego wydatki nie przekraczają średnich stawek dobowych najmu pojazdów zastępczych tej samej klasy co pojazd uszkodzony i są ekonomicznie uzasadnione.

Na ubezpieczyciela ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych.

Z obowiązku tego należy wywieść wniosek, że ekonomicznie uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego zamykają się w dolnej granicy średniej dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego w wersji bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu pełnego zakresu ubezpieczenia oraz z wykupionym udziałem własnym w szkodach obowiązującej w dacie powstania szkody i na terenie, na którym zamieszkuje poszkodowany. Kwota ta pozwoliłaby bowiem poszkodowanemu na wynajęcie pojazdu zastępczego tej samej klasy, co pojazd uszkodzony.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 638 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi w stosunku rocznym od dnia 20 lipca 2018r. i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje oparcie w treści art. art. 359 § 1 k.c., art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 817 § 1 k.c.

w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia

22 października 2003 r., sygn. II CK 146/02). Ubezpieczyciel, stosownie do treści przepisu art. 817 § 1 k.c., obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, a jeśli tego nie czyni, popada w opóźnienie uzasadniające naliczenie odsetek ustawowych od należnej wierzycielowi sumy. Świadczenie ubezpieczyciela ma zatem charakter terminowy, a spełnienie świadczenia w terminie późniejszym niż wynikający z art. 817 k.c. może być usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy ubezpieczyciel wykaże istnienie przeszkód w postaci niemożliwości wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia, mimo działań podejmowanych z wymaganą od niego starannością profesjonalisty, według standardu, którego reguły wyznacza przepis art. 16 ust. 1 ustawy z 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej.

W rozważanym przypadku powód domaga się zapłaty odsetek od dnia następnego po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, co miało miejsce 19 czerwca 2018r. Skoro zgłoszenie szkody miało miejsce w tej dacie, pozwany winien spełnić świadczenie najpóźniej do dnia 19 lipca 2018r. Pozwany nie podniósł przy tym ani nie udowodnił, aby w terminie określonym przepisem art. 817 § 1 k.c., nie było możliwe wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia. Skoro zatem pozwany nie spełnił świadczenia z tytułu naprawienia szkody w pełnej wysokości z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, od dnia następnego, tj. 20 lipca 2018r. pozostaje w opóźnieniu, co uzasadnia żądanie zapłaty odsetek za opóźnienie od tego dnia.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez obydwie strony oraz zawartych w aktach szkody złożonych w formie elektronicznej, co do prawdziwości i wiarygodności których nie powziął zastrzeżeń. Sąd uznał również

za wiarygodne zeznania świadka M. M., które nie zostały skutecznie zakwestionowane.

Ustalenia natomiast co do okoliczności wymagających wiadomości specjalnych, tj. co do dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego Sąd poczynił na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej. Żadna ze stron nie podważała prawdziwości ani wartości dowodowej dokumentów zawartych

w aktach sprawy i aktach szkodowych, na których biegły oparł swoje ustalenia, a i Sąd nie stwierdził okoliczności podważających ich wartość dowodową. Strony nie wniosły zastrzeżeń do opinii. Dlatego też Sąd, mając na uwadze, że opinia została sporządzona zgodnie ze zleceniem, a także że jej treść wskazuje, że twierdzenia i wnioski biegłego znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy i nie stoją w sprzeczności z zasadami logiki, uznał opinię za przydatną do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 i 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Koszty procesu poniesione przez powoda obejmowały: opłata od pozwu w kwocie 200 zł, zaliczkę wykorzystaną co do kwoty 434 złotych (zwrot 166 zł), wynagrodzenie pełnomocnika 900 złotych oraz opłatę skarbową 17 zł - łącznie 1 551 zł

Koszty procesu poniesione przez pozwanego obejmowały: zaliczkę wykorzystaną co do kwoty 434 złotych (zwrot 166 zł), wynagrodzenie pełnomocnika 900 złotych, opłatę skarbową 17 zł - łącznie: 1 351 zł

Powództwo uwzględnione zostało w zakresie 63%, co oznacza, że pozwany ma obowiązek zwrócić powodowi 63% poniesionych kosztów, czyli 977,13 zł, powód powinien zwrócić pozwanemu 37% kosztów, czyli 499,87 zł. Po matematycznym przeliczeniu: $977,13 \text{ zł} - 499,87 \text{ zł} = 477,26 \text{ zł}$, zasądzono od pozwanego na rzecz powoda należną mu część kosztów postępowania w kwocie 477,26 zł.

Sędzia Grażyna Sienicka